

БЪЛГАРСКА ФЕДЕРАЦИЯ ВОЛЕЙБОЛ
НАЦИОНАЛНА СЪДИЙСКА КОМИСИЯ

ПРАВИЛНИК

за

статута и дейността

на

съдиите по волейбол

в

БЪЛГАРИЯ

НСКВ, 2013

Правилникът на Националната съдийска комисия по волейбол (НСКВ) е изработен върху принципите, залегнали в Конституцията на Международната федерация по волейбол (ФИВБ), Моралния кодекс, Правилата по волейбол, Наредбите и Решенията на контролните комисии на Международната волейболна федерация - FIVB, Европейската конфедерация - CEV и Българска Федерация Волейбол (БФВ).

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

- 1.1.** НСКВ е доброволна, обществена организация на всички волейболни съдии в Република България, които членуват в съдийски колегии по места, работят активно за развитието на волейбола и волейболното съдийство, плащат редовно членски внос и спазват разпоредбите на настоящия правилник.
- 1.2.** НСКВ е структура на БФВ и се управлява от Председател и Зам. Председател.
- 1.3.** Председателят и Зам. Председателят на НСКВ се избират от Управителния съвет на БФВ.
- 1.4.** Съставът на НСКВ се предлага се от Председателя и се утвърждава от УС на БФВ.
  - 1.4.1.** НСКВ осигурява изпълнението на разпоредбите на Правилника и взема решения по всички въпроси на волейболното съдийство.
  - 1.4.2.** НСКВ ръководи и организира цялостната дейност на волейболното съдийство, като изгражда работни звена и определя компетенциите им.
  - 1.4.3.** Заседанията на НСКВ са редовни, ако присъстват най-малко $\frac{1}{2}$ от членовете й. Решенията се вземат с обикновено мнозинство.
  - 1.4.4.** Административната работа на НСКВ се извършва от секретар на щат към БФВ.
  - 1.4.5.** По решение на НСКВ, за решаване на важни въпроси от съдийско и организационно естество, се свиква събрание с представители на регионалните и градски съдийски колегии. Редът и представителството се урежда от НСКВ.
- 1.5.** В НСКВ членуват регионалните и градски съдийски колегии, които се изграждат по населени места и региони, при наличието най-малко на 5 (пет) редовно отчетени съдии.
  - 1.5.1.** Съдиите от Национална, Кандидат-международна и Международна категория, членуващи в регионалните и градски съдийски колегии, са на пряко разпореждане на НСКВ.
  - 1.5.2.** В населените места, където няма изградени съдийски колегии, съдиите членуват по свой избор в колегията на близко населено място.
  - 1.5.3.** Регионалните и градски съдийски колегии определят числения и персонален състав на своето ръководство, в което задължително има Председател и секретар-касиер, като се съобразяват с разпоредбите на настоящия правилник.
- 1.6.** Ежегодно НСКВ предлага на УС на БФВ за утвърждаване размерите на съдийските възнаграждения за съответните групи и етапи от Националното първенство (Наредба 3). Наредбата за заплащане на съдийските възнаграждения – хонорари се одобрява от УС на БФВ.
- 1.7.** Размерът на организационната такса се определя всяка година от УС на НСКВ, съобразно броя на осъществени наряди на съдиите и техническите делегати за всички състезания, проведени на територията на България. Организационната такса

се внася от съдиите до края на календарната година и служи за покриване на организационните разходи на НСКВ.

- 1.7.1. Регионалните и градски съдийски колегии могат да определят допълнителна организационна такса за покриване на своите финансови разходи.

II. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВОЛЕЙБОЛНИТЕ СЪДИИ

2.1. Волейболните съдии имат следните права:

- 2.1.1. Да членуват в една от регионалните или градски колегии.
- 2.1.2. Да ръководят състезания в националните, регионалните, отрасловите и други първенства до края на календарната или спортно-състезателната година, **в която навършват 55 годишна възраст.**
- 2.1.2.1. След навършване на 55 години да участват в състезания като главни съдии и технически делегати, до края на календарната или спортно-състезателната година **в която навършват 75 години**, ако имат международна или национална категория и са ръководили състезания в най-висшата група от националните първенства **най-малко 10 години.**
- 2.1.2.2. Съдиите от национална категория, навършили 55 години, неотговарящи на изискванията по т. 2.1.2.1. могат да участват като главни съдии на регионални състезания.
- 2.1.3. **След 75 годишна възраст**, на събрания и по други поводи да им се връчва почетен диплом и възпоменателен знак. Да запазват членството си в съответната съдийска колегия и да могат, **след представяне на медицинско свидетелство, да продължат да изпълняват административни задачи, свързани с организационната дейност, при тяхно писмено желание и запазена работоспособност.**
- 2.1.4. Да отказват ръководенето на състезания **по уважителни причини**, документиран писмено, като **уведомяват за това съответната съдийска колегия, най-малко 72 часа преди състезанието.**
- 2.1.5. Да получават съдийско възнаграждение за ръководените от тях срещи на всички нива, както и пътни, и дневни и квартирни пари, съгласно Наредбата за командировките в страната и нормативните документи на БФВ.
- 2.1.6. Да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на регионалните и градски колегии и да участват в техния организационен живот.
- 2.1.7. Да ползват свободен вход на волейболни състезания за равнището, на което ръководят.
- 2.1.8. Да получават морални и материални награди, свързани с изявите им като съдии и технически делегати при навършване на кръгла годишнина и при прекратяване на съдийската си дейност.

2.2. Волейболните съдии са длъжни:

- 2.2.1. Да членуват в съдийска колегия.
- 2.2.2. Да плащат редовно ежегодната организационна такса.
Не внасянето на годишната организационна такса в определения срок, лишава съдиите от правото да бъдат номинирани за ръководене на състезания от календара на БФВ. (В зависимост от обективни обстоятелства, НСКВ може да удължи срока за внасяне на организационната такса, но не повече от 2 месеца).
- 2.2.3. Да спазват Етичния Правилник на НСКВ и БФВ.

- 2.2.4. Да спазват Правилника и Наредбите на НСКВ и БФВ.
- 2.2.5. Да участват активно в организационната дейност на колегията, в която членуват.
- 2.2.6. Да повишават непрекъснато своята квалификация в областта на волейболното съдийство,
- 2.2.7. Да участват задължително в организираните от НСКВ семинари и контролни проверки.
- 2.2.8. Съдиите с опит да подпомагат и наставляват по-младите свои колеги.
- 2.3. Официални състезания от календара на БФВ се ръководят от съдии, утвърдени от НСКВ, само след писмено назначение от нея или упълномощен от НСКВ орган.
- 2.4. Волейболните съдии нямат право да ръководят състезания на територията на Р България, без писмена оторизация от НСКВ.
- 2.5. При изпълнение на задълженията си по време на мач, съдиите са длъжни да се явяват в съдийска униформа, утвърдена от НСКВ. Емблемата на БФВ – за съдиите до кандидат-международна категория включително, както и на FIVB – за съдиите от международна категория, са задължителни. Техническите делегати на БФВ са длъжни да носят емблемата на БФВ върху ревера на самото си.

III. СИСТЕМА ЗА КАТЕГОРИЗАЦИЯ И КЛАСИФИКАЦИЯ НА СЪДИИТЕ

3. СЪДИЙСКА ПРАВОСПОСОБНОСТ

- 3.1. Съдийска правоспособност по волейбол може да придобие всеки дееспособен български гражданин или гражданка, както и при двойно гражданство, едното от които да е българско.
  - 3.1.1. Само завършилите **минимум средно образование** могат да придобиват съдийски права и да ръководят волейболни срещи до навършване на 55 годишна възраст.
  - 3.1.2. Правото да ръководят волейболни срещи от различни нива, е в зависимост от постигнатата квалификация и годишната оценка, спрямо която става разпределението на съдиите по групи.
  - 3.1.3. По предложение на регионалните и градските съдийски колегии и след утвърждаването им от НСКВ, съдиите приключили с активната си съдийска дейност (след 55 годишна възраст), могат да бъдат включени в съответни групи на техническите делегати, при условията на изискванията на т. 2.1.2.1.
  - 3.1.4. Съдийска правоспособност се разрешава при физическо и психическо здраве (представяне на медицинско свидетелство - ежегодно).
- 3.2. Съдийска правоспособност се придобива след завършен курс и успешно положен теоретичен (тест) и практически изпит.
  - 3.2.1. В курсовете за придобиване на съдийска правоспособност могат да участват и ученици от последния курс на обучение в средните училища.
- 3.3. **Волейболните съдии придобиват следните категории:**
  - 3.3.1. Трета категория.
  - 3.3.2. Втора категория.
  - 3.3.3. Първа категория.
  - 3.3.4. Национална категория.
  - 3.3.5. Кандидат-международна категория.
  - 3.3.6. Международна категория.

- 3.4. Трета и втора категории** се присъждат от регионалните и градски съдийски колегии. **Обучението на кандидат-съдиите в курсовете се извършва по единна програма, утвърдена от НСКВ. Лекторите на курсовете за обучение, както и изпитните тестове за повишаване във втора категория се утвърждават от НСКВ.**
- 3.5.** Дипломираните се в НСА със специалност „Волейбол” придобиват автоматично трета категория.
- 3.6.** Повишаването в първа и национална категория се извършва след успешно издържан изпит по теория и практика и по предложение на НСКВ се утвърждава от УС на БФВ.
- 3.6.1. Регламентът за повишаване в категория, конспектите за изпити и изпитните комисии се **определят от НСКВ.**
- 3.7.** Кандидат-международна и международна категория се присъждат от Международната федерация по волейбол /FIVB/, след участие в утвърден курс на FIVB.
- 3.7.1. В съответствие с възможностите на определената от FIVB квота за международни съдии от Р България и в зависимост от постигнатите резултати в националните първенства, НСКВ провежда конкурс и предлага кандидати за международни съдии по волейбол, отговарящи на условията и изискванията, установени от FIVB.

IV. СИСТЕМА ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ НА СЪДИИТЕ НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ

- 4.1.** НСКВ определя най-малко месец преди започване на първенството броя на ръководещите съдии и технически делегати и разпределението им в групи, съобразявайки се с тяхното представяне в предшестващия шампионат.
- 4.1.1. Списъкът на съдиите и техническите делегати се утвърждава от БФВ.
- 4.2.** Ежегодно преди започване на първенството, НСКВ провежда теоретични семинари с всички съдии, участващи в първенството. Присъствието на съдии и технически делегати на семинарите е задължително и условие да бъдат включени в списъците на съответните групи.
- 4.2.1. На **теоретичните семинари всички съдии и технически делегати полагат тест.**
- 4.2.2. След анализиране на резултатите, НСКВ не допуска да участват в състезания до три месеца съдии и технически делегати, показали незадоволителна оценка по теста. След изтичане на срока, същите се явяват на ново тестване. На съдиите и техническите делегати, получили незадоволителна оценка и от второто тестване, се спират правата до края на първенството.
- 4.2.3. Регионалните и градските съдийски колегии организират семинари и курсове за повишаване на квалификацията в съответния регион. На състезания от регионално ниво, извън календара на БФВ, назначават съдии, съобразно принципите на равномерност и справедливост, оценяват представянето на съдиите и отчитат тази дейност пред НСКВ.
- 4.3.** На всички състезания по спортния календар на БФВ (с изключение на тези за подрастващи), НСКВ назначава квалификатор (оценител) – Технически делегат.
- 4.3.1. Наблюденията и оценките на ръководещите съдии се извършват от главни съдии и технически делегати на БФВ. След всяко състезание те са длъжни да правят анализ на съдийството, да дават обща оценка (не цифрова) и да представят писмен доклад в БФВ по установения образец и ред.

4.3.2. В доклада на техническия делегат (главен съдия) задължително се отбелязват допуснати нарушения по организацията на мача и грешки на съдийския апарат, нарушения на правилата и на дисциплинарния правилник на БФВ, както и цифрова оценка на първия и втория съдия.

4.4. Ежегодно, на базата на оценките на техническите делегати и главните съдии се извършва **класиране на съдиите**. Резултатите се публикуват на уеб страницата на БФВ секция "Съдии".

4.5. Всички съдиите, от международна до трета категория, се водят на отчет в НСКВ. Същите се вписват в регистър и за всеки от тях се води картотеката на НСКВ под номер, отговарящ на съдийската карта.

V. СИСТЕМА НА КООРДИНИРАНЕ И КОНТРОЛ НА СЪДИИТЕ

5.1. НСКВ осъществява цялостен контрол върху дейността на регионалните и градските съдийски колегии.

5.2. НСКВ осъществява постоянен контрол върху съдийските ръководства на срещите от спортния календар на БФВ, като реагира и срещу проявите от дисциплинарен характер.

5.3. Налагането на дисциплинарни наказания на съдиите, ръководещи състезания от националното първенство, се осъществява от НСКВ в съответствие с **Дисциплинарния правилник на НСКВ и правилата на CEV и FIVB**.

5.4. Налагането на наказания на техническите делегати и главни съдии се извършва от НСКВ, в съответствие с Дисциплинарния правилник на НСКВ и правилата на CEV и FIVB.

5.5. Налагането на наказания от етичен характер се извършва от НСКВ, след предложение на **Комисията по етика**.

5.5.1. Наказания на съдиите и техническите делегати, относно неизпълнението на техните задължения, свързани с правилното протичане на волейболните мачове, организирани от БФВ, налага **Дисциплинарната комисия към НСКВ**.

5.5.2. Дисциплинарните наказания биват:

- обръщане на внимание;
- мъмрене;
- лишаване от съдийски права за определен срок;
- привеждане в по-долна група;
- лишаване от съдийски права завинаги.

5.5.3. Дисциплинарните наказания се налагат в следните случаи:

- доклад на техническия делегат на срещата;
- доклад от супервайзора на срещата (ако има такъв);
- подадена жалба или контестация от страна на волейболен клуб, когато това право е запазено от капитана на отбора, съгласно изискванията на Правилника;
- когато съдията е получил от техническия делегат на срещата **оценка, по-малка от 70 точки**;
- Други нарушения на Правилника и документите, регламентиращи дейността на волейболните съдии.

5.6. Решението за налагане на дисциплинарно наказание на съдия или технически делегат се приема от НСКВ с обикновено мнозинство, но не по-късно от 20 дни от датата на нарушението.

5.6.1. Когато има формално нарушение на правилата или случая е с голяма фактическа сложност, наказанието се налага след вземане на писмени обяснения от техническия делегат (супервайзора), съдийския апарат и представители на засегнатите отбори, след преглеждане на видеозапис от срещата (ако има такъв).

5.7. Лицата, на които е наложено дисциплинарно наказание, имат право в едноседмичен срок да го обжалват пред Дисциплинарната комисия на БФВ.

Всички спорове, относно съдийските организации към градските и регионални съдийски колегии, както и спорове, свързани с организацията на съдиите по волейбол, се решават от НСКВ.

При несъгласие с нейното решение спорът се отнася за решаване към УС на БФВ.

VI. ПРАВИЛА, РЕГУЛИРАЩИ СПОРОВЕ И АРБИТРАЖИ

6.1. Настоящият правилник регламентира правата и задълженията на волейболните съдии.

6.1.1. Съдиите, техническите делегати и главните съдии, наказани за допуснати провинения по провеждане на състезания от спортния календар на БФВ могат, да обжалват решенията на НСКВ в едноседмичен срок от получаване на известието.

VII. ПЛАЖЕН ВОЛЕЙБОЛ

7.1. Правилникът на НСКВ е работен документ, регулиращ цялостната дейност и на съдиите по Плажен волейбол /ПВ/. Общите положения в правилника, както и правата и задълженията на волейболните съдии, системата за контрол на съдиите, правилата, регулиращи спорове и арбитражи в посочения правилник са приложими и за съдиите по ПВ.

7.2. Система за категоризиране и класификация на съдиите по ПВ:

7.2.1. Съдийска правоспособност по ПВ може да придобие всеки български гражданин, физически и психически здрав и **да ръководи срещи до 55 години**.

7.2.2. Съдийска правоспособност за национална категория се придобива единствено след завършени успешно курс, теоретичен тест и практически изпит пред Комисия, определена от НСКВ, с участието на съдия от най-висшата категория. Категорията се установява с Протокол на Комисията за успешно издържани изпити. Регламентът за съставяне на Изпитна комисия и провеждането на курса се определя от НСКВ.

7.2.3. Съдиите по ПВ придобиват следните категории: национална, кандидат-международна и международна.

7.2.4. Преминаването в кандидат-международна и международна категория става след положен изпит по Правилника и английски език пред Комисия на НСКВ, която изготвя предложение до Международната федерация по волейбол (FIVB).

7.2.5. Кандидат-международна и международна категория се присъжда от FIVB.

- 7.2.6. При изпълнение на задълженията си по време на мач, съдиите по ПВ са длъжни да се явяват в съдийска униформа, утвърдена от БФВ и емблема, съответстваща на категорията им.

7.3. Система за квалификация на съдиите на национално равнище.

- 7.3.1. Преди всеки сезон по ПВ се определят съдиите от НСКВ, участващи в обслужването на турнирите в страната на базата на налични съдии по ПВ в страната, участията в предишния сезон и тяхната квалификация.
- 7.3.2. Преди сезона НСКВ провежда еднократен семинар на всички съдии по ПВ за подобряване на теоретичната подготовка и разясняването на новостите в ПВ.
- 7.3.3. На всички турнири по ПВ НСКВ назначава квалификатор „Съдийски делегат“, който провежда задължителен теоретичен и практически семинар преди всеки национален турнир, анализира представянето на съдиите и следи за тяхното ръководство на мачовете.
- 7.3.4. **Всеки съдийски делегат изпраща задължителен официален отчет до БФВ за проведения турнир, който е официалното основание за начисляване на съответните точки на състезателите в турнира, които единствено се зачитат в националната класация.**
- 7.3.5. Всички съдии се водят на отчет в НСКВ.
- 7.3.6. Дисциплинарни правила и всички наредби от параграф 5 важат и за съдиите по ПВ.

VIII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- 8.1. Този правилник е изготвен в съответствие с разпоредбите на чл. 21 и чл. 22 от Правилника за прилагане на Закона на физическото възпитание и спорта и Устава на БФВ.
- 8.2. Правилникът е утвърден от УС на БФВ и влиза в сила от деня на утвърждаването му.
- 8.3. НСКВ издава всички документи по прилагане на Правилника.

Настоящият правилник за статута и дейността на съдиите по волейбол в България е утвърден на съвместно заседание на НСКВ и Регионалните съдийски отговорници по волейбол, проведено на 19.10.2013 г.